

به نام خدا

حضار گرامی، خانمها و آقایان، نمایندگان محترم سازمان‌های بین‌المللی و تمامی مهمانان عزیز و گرامی؛

در ابتدا مایلم مراتب سپاس و قدردانی خود را از وزارت محترم امور خارجه به خاطر برگزاری این نشست تخصصی ارزشمند ابراز نمایم.

جنگلها به عنوان مهمترین عرصه های طبیعی تجدید شونده بیشترین نقش را در کاهش مشکلات زیست محیطی بازی می کنند. در دنیا حدود ۴ میلیارد هکتار جنگل وجود دارد که ۳۱٪ از سطح خشکی را می پوشاند. این جنگلها تامین کننده ۷۵٪ از آب شیرین کره زمین هستند و سالانه حدود ۲ میلیارد تن دی اکسید کربن را ترسیب می کنند که از این طریق نقش موثری را در کاهش گازهای گلخانه ای و جلوگیری از تغییر اقلیم بازی می کنند.

بر اساس گزارشهای رسمی سازمان ملل سالانه شاهد کاهش حدود ۱۰ میلیون هکتار از سطح جنگلها در دنیا هستیم که نشان دهنده کم توجهی به عرصه های جنگلی در دنیا می باشد. در نتیجه این کم توجهی به جنگلها امروزه شاهد انواع مشکلات زیست محیطی از قبیل افزایش گازهای گلخانه ای، افزایش ریزگردها، آلودگی آب و خاک، فرسایش شدید خاک، بروز بلایای طبیعی و تغییر اقلیم هستیم.

کشور جمهوری اسلامی ایران دارای حدود ۱۴.۳ میلیون هکتار جنگل می باشد که ۸.۷ درصد از سطح کشور را می پوشاند. این جنگلها در مناطق مختلف رویشی با اقلیمهای متفاوت، در سراسر کشور پراکنده هستند. سرانه جنگل در ایران ۱۷۰۰ متر مربع است در حالی که در دنیا میانگین سرانه جنگل حدود ۵۶۰۰ متر مربع می باشد. در مقیاس جهانی، کشور ایران در طبقه کشورهای با پوشش کم جنگل قرار می گیرد. با این وجود جنگلهای ایران از لحاظ قدمت، نقش اکولوژیکی، اقتصادی و اجتماعی، تنوع گونه ای و ذخایر ژنتیکی از بهترین جنگلهای دنیا به حساب می آیند. به طوری که جنگلهای مناطق هیرکانی بازمانده از دوران سوم زمین شناسی هستند و با قدمتی بیش از ۴۰ میلیون سال به عنوان یکی از قدیمی ترین جنگلهای جهان شناخته می شوند. وضعیت کمی و کیفی جنگلهای ایران از یک طرف و ارزش بی نظیر و حیاتی آنها از طرق دیگر وظیفه ما را در حفظ و توسعه این جنگلها سنگینتر می کند.

جنگلهای زاگرس، به عنوان یکی از مهم ترین پهنه های جنگلی غرب آسیا، نه تنها میراث طبیعی ایران بلکه بخشی از سرمایه اکولوژیک مشترک منطقه ای و جهانی هستند. این جنگلها با وسعتی حدود ۶ میلیون هکتار و اقلیم مدیترانه ای و با میزان بارندگی سالانه حدود ۳۰۰ تا ۸۰۰ میلیمتر، نقش کلیدی در حفظ تنوع زیستی، تأمین منابع آب، تنظیم اقلیم محلی، و معیشت میلیون ها نفر از ساکنان محلی ایفا می کنند. جنگلهای زاگرس میزبان بیش از ۱۸۰ گونه درختی و درختچه ای و همچنین بیش از ۲۵۰۰ گونه گیاهی علفی هستند که نشان دهنده ارزش ژنتیکی بالای این جنگلهاست. ۲۷ هزار روستا و آبادی با جمعیتی بیش از ۱۰ میلیون نفر در عرصه منابع طبیعی زاگرس وجود دارند. اما متأسفانه، این بومسازگانه های با ارزش امروزه با تهدیداتی جدی از جمله تغییرات اقلیمی، آتش سوزی های مکرر، بهره برداری غیر قانونی و بی رویه، چرای بی رویه دام و غیره مواجه است. به همین خاطر مدیریت پایدار جنگلهای زاگرس با تکیه بر شاخصهای اصلی

پایداری در سه بخش اقتصادی و اجتماعی و اکولوژیکی در قالب مدیریت مشارکتی (جنگلداری اجتماعی) با مشارکت مردم محلی و تمامی ذینفعان و سازمانهای دولتی و خصوصی در دستور سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری ایران قرار گرفته است.

اکنون، بیش از هر زمان دیگری، ضرورت مدیریت پایدار جنگل‌های زاگرس احساس می‌شود؛ مدیریتی که مبتنی بر علم، مشارکت جوامع محلی، فناوری‌های نوین، و همکاری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی باشد و منجر به ارتقاء تمامی شاخصهای پایداری از قبیل شاخصهای اکولوژیکی، شاخصهای اقتصادی و اجتماعی به طور همزمان شود.

برای مدیریت بهینه عرصه‌های جنگلی بویژه جنگلهای زاگرس، نیاز به عزم ملی و همکاریهای بین‌المللی و استفاده از یافته‌های علمی و تجربه دنیا می‌باشد و سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری ایران در راستای مدیریت عرصه‌های منابع طبیعی ایران تاکنون همکاریهای بین‌المللی خوبی با کشورهای منطقه و نهادهای بین‌المللی مرتبط داشته است. به خوبی روشن است که کشور جمهوری اسلامی ایران برای حل چالشهای زیست محیطی و برای ارتقاء شاخصهای پایداری جنگلهای زاگرس نیازمند توسعه همکاری‌های مؤثر بین‌المللی در محورهای زیر می‌باشد:

- انتقال دانش و فناوری‌های نوین جنگلداری: همکاری با کشورهایی که تجربه موفق در احیای جنگل‌ها دارند، می‌تواند در طراحی و اجرای پروژه‌های مدیریت پایدار جنگلهای زاگرس به ما کمک کند.
 - تأمین مالی پروژه‌های احیاء از طریق منابع بین‌المللی: بهره‌گیری از سازوکارهای تأمین مالی سبز نظیر صندوق سبز اقلیم (GCF) یا تسهیلات محیط‌زیستی جهانی (GEF) می‌تواند پشتیبانی مهمی در اجرای طرح‌های بلندمدت ایجاد کند
 - تقویت دیپلماسی محیط‌زیستی منطقه‌ای: جنگل‌های زاگرس تنها به مرزهای ملی ما محدود نیستند. همکاری با کشورهای همسایه برای مقابله با طوفان‌های گرد و غبار، حفاظت از منابع آبی مشترک، و مقابله با آتش‌سوزی‌های مرزی ضروری است .
 - جلب مشارکت نهادهای علمی و دانشگاهی بین‌المللی: ما نیازمند پروژه‌های مشترک تحقیقاتی، تبادل دانشجویان و پژوهشگران، و ایجاد پایگاه‌های اطلاعاتی مشترک هستیم .
- خانم‌ها و آقایان؛ ما امروز با بهره‌گیری از ظرفیت‌های دیپلماتیک کشورهای مختلف، می‌توانیم نقش فعالی در ایجاد شبکه‌ای از همکاری‌های چندجانبه ایفا کنیم که نتیجه آن نه‌تنها حفاظت از زاگرس، بلکه گامی در راستای تحقق توسعه پایدار در سطح منطقه خواهد بود .
- ما عمیقاً به مدیریت پایدار جنگلهای کشور متعهد هستیم و به طور فعال در زمینه احیای جنگل، جنگل‌کاری، ظرفیت‌سازی و ادغام مسائل جنگل در استراتژی‌های توسعه ملی فعالیت می‌کنیم که به برخی از طرح‌های موثر در این راستا ذیلاً اشاره می‌شود:

- ممنوعیت بهره‌برداری چوبی از تمامی جنگلهای ایران
- تهیه و اجرای طرح صیانت و حفاظت از جنگلهای کشور

- اجرای طرح مردمی کاشت یک میلیارد درخت طی ۴ سال (سالانه ۲۵۰ میلیون درخت)
- تهیه و اجرای طرح مدیریت پایدار جنگلهای هیرکانی
- تهیه و اجرای طرح مدیریت پایدار جنگلهای زاگرس با مشارکت مردم محلی و تمامی ذینفعان (جنگلداری اجتماعی)

در پایان، از همه نهادها، کشورها، و سازمان‌های بین‌المللی دعوت می‌کنم تا در قالب یک برنامه جامع همکاری برای احیای زاگرس با جمهوری اسلامی ایران مشارکت کنند. با امید به آینده‌ای سبزتر برای سرزمین‌مان و منطقه.

با تشکر